

ЧЕДОМИР М. ЛУЧИЋ (1940 - 2014)

Чедомир М. Лучић рођен је 25. октобра 1940. године у Бањанима - Никшић, а упокојио се 7. августа 2014. године. Основно образовање стекао је у мјесту рођења. Вишу педагошку школу завршио је на Цетињу 1961. године. На Природно-математичком факултету у Београду дипломирао је 1971. године. Четири године касније завршио је Правни факултет, а, 1982. године и Филолошки факултет. Током 1976. године боравио је на стручном усавршавању у Француској као стипендиста француске владе (*boursier de gouvernement Francais*). У Клермону је стекао и диплому познаваоца француског језика. Стручно се усавршавао и у Београду. Интеруниверзитетске постдипломске студије историја и теорија књижевности завршио је на Филозофском факултету у Загребу (брањена је мултидисциплинарно, са историјског, правног и књижевног становишта). Магистрирао је из хуманистичких знаности – подручје филологије. Магистарски рад „Етичка снага ријечи владике Петра I Петровића – Његоша као владоца и пјесника Црне Горе“, одбранио је 1989. године на Филозофском факултету Свеучилишта у Загребу. На истом факултету одбранио је докторску дисертацију „Петар I Петровић – Његош у своме времену“ (1989). Другу докторску дисертацију (подручје књижевних наука) „Живот и дјела Риста Ратковића“, одбранио је на Филозофском факултету у Београду 16. октобра 1993. године, пред Комисијом коју су сачињавали: др Слободан Ж. Марковић, ред. проф., др Јован Деретић, ред. проф. и др Љубиша Јерemiћ, ванр. проф.

Чедомир Лучић службовао је у више мјеста у Црној Гори, осам година је био директор школе. Радио је у Историјском институту Црне Горе. Прошао је сва научна звања до научног савјетника. Био је професор и шеф одсјека за историју на Филозофском факултету Универзитета у Српском Сарајеву, гдје је предавао српску и општу историју. Био

је више година шеф Одсјека за историју на Филозофском факултету у Српском Сарајеву. Такође је био професор на Филозофском факултету у Никшићу, гдје је предавао предмете: историја на студију за образовање учитеља и Општу историју средњег вијека на одсјеку за историју и географију.

Изучавао је правни систем Црне Горе.

Објављивао је научне и литерарне чланке и прилоге по разним часописима и листовима у земљи, а и неким иностраним (*Dialog-France; Liberty-Chicago; Гласник српског историјског друштва Његови у Америци*). Био је члан више стучних и научних удружења и органа, а сарађивао је и са неким научним институцијама у иностранству (Centre des hautes etudes touristiques – Universite de Droit, dEconomie et des Sciences DAIX- MAESEILLE- France, Институт за туризам Akademii Wychowania Fizycznego – KRAKOW и SIKD Elmhurst, Illinois – USA).

Као члан Црногорско – руске редакције учествовао је у раду на едицији „Црногорско-руски односи“ (I књ. Подгорица – Москва, 1991. године).

Био је члан и секретар редакције за Историју Црне Горе и члан редакције „Историјских записа“. Био је члан редакције „Радови“ часописа Филозофског факултета у Српском Сарајеву, гдје је учествовао у организовању научних скупова и трибине „Округли сто“. Поред рада у Наставно-научном вијећу био је и члан Савјета Филозофског факултета у Српском Сарајеву.

Учествовао је на домаћим и међународним научним скуповима, научним трибинама итд. Уз више од двјеста педесет запаженијих научних радова (и знатан број мањих) написао је двадесетак књига и научних пројеката са разном тематиком (историјско-географском, етичком, правном, књижевно-историјском и сл.). То су: „Моћ ријечи Петра Првог – етичкоестетски аспекти“; „Митрополит Петар Први Петровић“; „Црна Гора – географско историјске основе туризма“; „Правни систем у Црној Гори до средине 19. вијека“; „Правни систем у Црној Гори од средине 19. вијека до 1918. године“; „Власт и спољни утицаји у Црној Гори 1499-1851“, Српско Сарајево-Подгорица 2002; „Власт и спољни утицаји у Црној Гори 1851-1918“, Српско Сарајево- Подгорица, 2004; „Сенат Црне Горе и Брда“; „Правно-етичка мисао о правном систему у Црној Гори“; „Доајен апсурда Ристо Ратковић – живот и дјела“, Београд-Бијело Поље, 1996.

Написао је 24 јединице за Енциклопедију ЦАНУ.

Сем научног бави се и књижевним радом: „Страдалиште“ – роман; „Трагање“ – поезија; „Задужили смо Небо“ – поезија; „Још га не знам“ – поема; „Каменгора“ – поема; „Видовданци“ – поезија.

Био је члан удружења књижевника.

Није био члан ни једне политичке партије, странке или групације.

У монографској публикацији „Моћ ријечи Петра I – етичко естетски аспекти“ Лучић наводи да се Петар I Петровић Његош узима за најкомплетнију личност овога народа и његове историје и да се сфере његовог дјеловања посматрају из више аспеката, посебно са књижевно – филозофске стране. Лучић је у књизи представио Петра I као владоаца и законодавца Црне Горе. Описао је етичку снагу ријечи Петра I као владоаца и дао представу Петра I као духовног вође. Проучио је и анализирао посланице Петра I указујући на њихову вриједност и истичући да су примјер за ширење књижевне ријечи у Црној Гори. Лучић истиче да је Петар I први творац писане пјесничке ријечи у Црној Гори.

Монографска публикација „Доајен апсурда Ристо Ратковић, живот и дјела“ садржи цјеловит монографски приказ овог нашег врло значајног писца који је своју књижевну дјелатност развио у периоду између два рата и у десетак година послје другог свјетског рата. Највећи дио монографије чине интерпретације, анализе и оцјене књижевних радова Риста Ратковића. Разврставање дјела извршено је по књижевним врстама у којима је Ратковић стварао, највише његова поезија. Лучић је следећи нит тематско – мотивског развоја пјесама односно сижешно – фабуларног развоја приповједака, давао живе, проицљиве и често надахнуте анализе и коментаре. Успут је износио критичке судове и оцјене како књижевних остварења Ратковићевих тако и његових идејних погледа и схватања.

Монографска публикација „Власт и спољни утицаји у Црној Гори 1499-1851“ је научно дјело у коме је Лућић са више страна и зналачки сагледао и пратио правноисторијски развој Црне Горе која се стицајем историјских околности изграђивала од територије обласних господара у организовану државу, како каже рецезент књиге „Пијемонт Српства“ или „Српску Спарту“, како је поред осталих и Његош називао. Иако писаних примарних извора има мало за XVI и XVII вијек и гдје се упада у искушење да се употреби народно предање, Лучић тој опасности није подлегао, те је, штавише, критиковао традиционализам. Лучић се није држао само политичке историје, него је настојао да правну историју уклопи у друштвену повијест. Лучућ је поштовао начело историзма и у обим Црне Горе у одређеним историјским условима није искључивао области данашње Црне Горе, прије краја XVIII вијека. Лучић је налазио да је традиционализам глани порок црногорске историографије па и заповлађања појединих периода или тематика и грана историје. На крају Лучић закључује да је Црна Гора најприје успоставила државни оквир, а да је затим и то доста споро, изграђивала правну монолитност.

Монографска публикација „Власт и спољни утицаји у Црној Гори 1851-1918“ је наставак предходне књиге (под истим насловом) која прати правно – историјски развитак Црне Горе од успостављања свјетовне власти (1851) до њеног укључивања у Краљевину СХС (1918).

мр Васиљ Јововић
Филозофски факултет Никшић